

در انتخابات مجلس به چه نامزدی رأی دهم؟

عدم شفافیت و رعایت قانون هنگام ثبت نام و تأیید صلاحیت‌ها، رد صلاحیت خودسرانه و قدرت زیاد نهادهای انتصابی نسبت به مسئولین منتخب مردم در اداره امور امکان برگزاری انتخابات آزاد و منصفانه در ایران را محدود کرده است. با وجود این چالش‌ها هنوز شهروند می‌تواند برای بهبود سیستم تلاش کند. قواعد اصلی انتخابات همچون احترام به مخالف، فرصت برابر برای همه طرف‌ها، مشارکت فعال شهروندی و پاسخگویی حکومت نتیجه تلاش و ممارست طولانی مدت هستند. هر انتخاباتی مجال تازه‌ای است تا شهروند با مشارکت خود به طور تدریجی روند انتخابات را بهبود داده، از منافع خود در حکومت دفاع کند.

انتخابات مجلس فرصت مهمی است تا وکلای سیاسی‌ای را انتخاب کرد که خط مشیشان بر مسائل مهم محلی، ملی و بین‌المللی تأثیرگذار است. مجلس با قدرتی که در تصویب بودجه دارد، در کنار امکان تأیید و استیضاح وزرا و تعامل با دولت بر سر سیاست‌گذاری‌ها، درجه‌ای از مسئولیت‌پذیری را اعمال می‌کند. در حالی که نهادهای غیر انتخابی همچون شورای نگهبان و رهبری دست برتر را در تصمیم‌گیری دارند، کماکان انتخابات مجلس فرصتی است تا به عنوان شهروند در تعیین کسی که اجتماع، شهرستان یا استان‌تان را در سطح حکومت نمایندگی می‌کند تأثیر بگذارید. از این رو باید در انتخاب میان نامزدها استراتژیک عمل کنید.

چه راه‌کارهایی را برای انتخاب نامزد می‌توان در نظر داشت؟

۱. به عنوان رأی‌دهنده مشخص کنید چه مسائلی برای‌تان مهم است. در بیشتر موارد نامزدها را می‌توان بر اساس موضع‌گیری‌ها، گرایش سیاسی و همچنین توانایی‌های فردی و تجربه رهبری که با خود به همراه می‌آورد ارزیابی کرد. پیش از تصمیم‌گیری در مورد نامزد مورد نظر، کمی وقت صرف کنید تا ببینید چه مسائلی در محله، شهر یا روستای‌تان بیش از همه اهمیت دارند و از نظر شما رهبران محلی چه خصوصیات و تجربیاتی باید داشته باشند.

۲. نامزدهای انتخابات در حوزه انتخابیه‌تان را شناسائی کنید. ممکن است شما پیش از این برخی نامزدها را از طریق روابط خانوادگی، طایفه‌ای یا روستایی بشناسید. این نباید باعث شود تا در مورد دیگر نامزدهایی که نام‌شان در برگه رأی ظاهر می‌شود تحقیق نکنید. شاید بر حسب اتفاق دریابید که نامزدی که کمتر با نام و پیشینه‌اش آشنا بودید مواضع و تجربیاتی نزدیک‌تر به شما دارد.

۳. در مورد سوابق و فعالیت‌های نامزدها اطلاعات کسب کنید. شهروندان علاقمند می‌توانند از منابع مختلف در مورد نامزدها اطلاعات جمع‌آوری کنند. این منابع شامل رسانه‌های خبری، تجمعات انتخاباتی، وبسایت احزاب سیاسی و دیگر متون رسمی انتخاباتی، سخنرانی نامزدها، سابقه کسب رأی نامزد در انتخابات گذشته (در مورد نامزدهایی که پیشتر در انتخابات شرکت کرده‌اند) و تبلیغات ستاد انتخاباتی است. هنگام انجام چنین تحقیقی بسیار اهمیت دارد که اطلاعات را آگاهانه کسب کرده، واقعیت را از شایعه و تبلیغات سیاسی تمیز دهید. روش‌های معمول برای تحریف مواضع سیاسی عبارتند از: دادن وعده‌های غیرعملی، تحریک احساسات قومی یا مذهبی، کاربرد تکه کلام یا گفتاری که احساسات رأی‌دهندگان را تحریک کرده توجه‌شان را از مسائل واقعی دور کند، متهم ساختن دیگر احزاب یا نامزدها به مواردی که هیچ اختیاری در آن زمینه نداشته‌اند و نشر اطلاعات نادرست.

شهروند علاقمند به منظور تمیز واقعیت از اطلاعات غلط می‌تواند روند سه مرحله‌ای زیر را طی کند:

- **ارزیابی منبع اطلاعات:** آیا منبع اطلاعات معتبر و قابل اعتماد است؟ آیا منبع اطلاعات مستقل و بی‌طرف است یا روابط سازمانی یا مالی دارد که ممکن است انگیزه‌ای باشد برای ارائه تصویر نادرست از وقایع؟
- **ارزیابی میزان باور-پذیری:** آیا وقایع آن‌طور که ارائه شده معقول به نظر می‌رسد؟ آیا اطلاعات ارائه شده منطقی و باورپذیر است؟
- **اطلاعات ارائه شده را با اطلاعات دیگر منابع مقایسه کنید:** آیا دیگر منابع معتبر نیز همین اطلاعات را گزارش کرده‌اند یا تنها این یک منبع خاص ادعا کرده که در این زمینه اطلاع دارد؟ آیا روایت شاهدان عینی تأییدکننده گزارش ارائه شده است؟

۴. **مواضع هر یک از نامزدهای انتخابات را در مورد مسائلی که برای تان اهمیت دارد برآورد کنید:** هنگام تحقیق پیرامون پیشینه هر نامزد، اطلاعاتی را یادداشت کنید که ممکن است برپایه آن نتیجه گرفت او در مورد مسائل مهم محله، شهر یا روستا، حرفه یا تعلقات قومی و مذهبی چطور شما را نمایندگی خواهد کرد. آیا تا کنون در سخنرانی‌ها، مطالب انتخاباتی یا تبلیغات به این مسائل پرداخته است؟ آیا او تا کنون منصب دولتی داشته و آیا در مورد قوانین یا سیاست‌های مرتبط با این موضوع رأی داده است؟

۵. **برآورد تجربه و مهارت در رهبری هر یک از نامزدها:** آیا تجربیات گذشته نامزد نشان می‌دهد که او شخصی آزاد-اندیش، صادق، و پاسخگو به جامعه است که می‌تواند در موارد اضطراری تصمیمات مهم بگیرد؟ آیا نامزد انتخابات کسی است که دعوت به مناظره عمومی را بپذیرد یا مقابل جمعی سخن بگوید که نظرات متفاوت، حتی نه الزاماً موافق با او داشته باشند؟ آیا به طور کلی مطالبی که ستاد انتخاباتی او منتشر می‌کند معتبر و معطوف به مسائل واقعی جامعه است؟